

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 2

וַיֹּאמְרוּ אֶל כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כֹּו'...

« Et ils dirent à toute l'assemblée des
enfants d'Israël » (Numbers 14:7)

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTora.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shelach/2/

1 ויאמרו אל כל עדת בני ישראל לאמר כו' טובה הארץ מאד מאד אם חפץ בנו הוי'

« Et ils dirent à toute l'assemblée des enfants d'Israël, en disant », etc. : « Le pays est très, très bon. Si Havaya nous agrée,

והביא אותנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר היא זבת חלב ודבש. הנה להבין ענין דקדוק לשון הכתוב במה שאמר מאד מאד שני פעמים.

Il nous fera entrer dans ce pays et nous le donnera, ce pays où coulent le lait et le miel. » Or, [il nous faut] comprendre la précision de la formulation du verset, qui dit deux fois « très » (me'od) : « très, très ».

2 וכן ארץ אשר היא זבת כו'. יש להקדים שרש ענין המעשה דמרגלים למעלה במה שלא רצו ליכנס לארץ ישראל וגינו אותה כו'.

Et de même, «un pays qui ruisselle», etc. [Pour expliquer cela,] il faut d'abord exposer [la racine spirituelle] de l'épisode des explorateurs dans les mondes supérieurs: ils ne voulaient pas entrer en Terre d'Israël et la dénigraient, etc.

הנה מבואר בע"ח [בעץ חיים] דשרש המרגלים הוא מבחי' עולם המחשבי הנקי' לאה כי הם היו מדור המדבר שנקראו דור דעה

Or, il est expliqué dans Etz Chaim que la racine des explorateurs relève du niveau du Monde de la Pensée, appelé Léa. En effet, ils appartenaient à la génération du désert, que l'on appelait «la génération de la connaissance» (dor déa);

ועל כן לא רצו להשפיל א"ע [את עצמו] ליכנס לארץ ישראל שהוא מבחי' עולם הדבור הנקי' רחל.

et c'est pourquoi ils ne voulaient pas s'abaisser à entrer en Terre d'Israël, qui relève du niveau du Monde de la Parole, appelé Rachel.

3 ולהבין ביאור הדברים הללו בהיות ידוע שעיקר המצוה בכניסת א"י [ארץ ישראל] הוא כמ"ש לעשות בארץ כו'.

Pour comprendre l'explication de ces choses : il est connu que l'essentiel de la mitsva d'entrer en Terre d'Israël réside dans ce qui est écrit : « accomplir dans le pays », etc.,

דהיינו לקיים שם התורה והמצות כי יש כמה מצות שתלויי [שתלויות] בארץ דוקא כמו בנין בית המקדש ודומיהן כו'.

c'est-à-dire y accomplir la Torah et les mitsvot. Car il est plusieurs mitsvot qui dépendent spécifiquement de la Terre, comme la construction du Beit Hamikdash, et autres choses semblables, etc.

4 והענין הוא כי הנה עיקר התורה והמצות הוא להבדיל בין הטהור ובין הטמא דהיינו בחי'

L'explication est la suivante. Le point essentiel de la Torah et des mitsvot est de « distinguer entre le pur et l'impur » : c'est-à-dire le niveau des

ברורים לברר הטוב מן הרע שעל ידי השבירה דמלכין קדמאין דתהו נפלו רפ"ח ניצוצין דתהו ונתלבשו בנוגה להיות מעורבין [מעורבים] טו"ר [טוב ורע] כידוע והם צריכים עלייה

raffinements (birourim), afin de raffiner le bien et de le séparer du mal. En effet, à la suite du brisement des rois primordiaux de Tohou, deux cent quatre-vingt-huit étincelles de Tohou tombèrent et s'enveloppèrent dans Nogah, de sorte qu'elles constituent un mélange de bien et de mal, comme on le sait ; elles doivent s'élever.

והיינו ע"י שיתבררו ויופרדו תחלה מן הרע הקשור בהם ואז יהיו יכולים אחר כך להתעלות למעלה למקור שרשן

Cela se réalise en les raffinant d'abord et en les séparant du mal qui leur est lié ; alors, ensuite, elles pourront s'élever vers les hauteurs, jusqu'à la source de leur racine.

והוא ענין המצות מעשיות מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] שע"י הלי"ת [הלא תעשה] נפרד הטוב מן הרע וע"י העשיה הוא בחי' עליית הטוב למעלה כו'.

Tel est le sens des mitsvot pratiques, les commandements positifs et les commandements d'interdiction : par les interdictions, le bien est séparé du mal, et par l'accomplissement, le bien s'élève vers les hauteurs, etc.

דהיינו עד"מ כשעושה איזה מצוה כגון שנוטל אתרוג לנענע בו או צמר ועושה ממנו ציצית שהאתרוג והצמר הם מבחי' נוגה שהטוב מעורב שם ברע וכשעושה בו המצוה הרי הוא ממשיך בו השראת אור א"ס ונכלל הטוב

Ainsi, par exemple, lorsqu'on accomplit une mitsva, comme prendre un étrog pour l'agiter, ou [prendre] de la laine pour en faire des tsitsit : l'étrog et la laine relèvent du niveau de Nogah, où le bien est mêlé au mal ; lorsqu'on accomplit la mitsva avec cet objet, on y fait résider la Lumière infinie (Or Ein Sof), et le bien

(דניצוצות דתהו שנתלבש בתוך האתרוג והצמר על ידי השבירה) באור א"ס הנמשך ע"י המצוה הזאת. (c'est-à-dire les étincelles de Tohou qui s'étaient enveloppées dans l'étrog et la laine à la suite du brisement) est inclus dans la Lumière infinie attirée par cette mitsva.

ואמנם זה אינו כ"א כשנתברר תחלה ונפרד מן הרע ונעשה בחי' כלי להשראת אור א"ס אזי ע"י שיעשה המצוה ימשיך אור א"ס להיות שורה בו ועי"ז יתכלל בו כו'.

Cependant, cela n'est possible que lorsqu'il a d'abord été raffiné et séparé du mal, et qu'il est devenu un réceptacle pour que la Lumière infinie y réside. Alors, par l'accomplissement de la mitsva, on attire la Lumière infinie afin qu'elle y réside ; par cela, il y est inclus, etc.

5 והוא ענין דקדוקי המצות להיות האתרוג כך וכך דוקא ובאם שחיסר בו אחת מדקדוקיו הוא פסול.

Tel est le sens des exigences précises des mitsvot : le etrog doit être exactement de telle ou telle manière, et s'il lui manque l'un de ces détails, il est invalide.

וכן הציצית אם חסר חוט א' הם פסולים דהיינו שאינם בחי' כלי להשראת אלקות ועכ"פ [ועל כל פנים] מובן מזה שעיקר התורה והמצות הוא לברר הטוב מן הרע שנתערב על ידי השבירה להפרידו מהרע ולהעלותו לשרשו כו'.

Il en va de même des tsitsit : s'il manque un fil, ils sont invalides, c'est-à-dire qu'ils ne sont pas du niveau d'un réceptacle permettant à la divinité de résider. Quoi qu'il en soit, on comprend par là que l'essentiel de la Torah et des mitsvot est de raffiner le bien mêlé au mal à la suite de la brisure, de le séparer du mal et de l'élever à sa racine, etc.

אך באמת אין זה מובן האיך יגרום האדם בחי' השראת אור א"ס ע"י שעושה המצוה

Mais, en vérité, cela ne se comprend pas : comment l'homme peut-il provoquer la résidence de la Lumière infinie en accomplissant une mitsva ?

כי מה שייכות והתחברות יש לו לאלקות על ידי שלובש התפילין ומתעטף בציצית לגרום עי"ז המשכת אור א"ס או לגרום הפרדת הטוב מן הרע על ידי שהוא סור מרע כו':

Car quel rapport et quel lien l'homme a-t-il avec la divinité, par le fait qu'il mette les téfilines et s'enveloppe dans les tsitsit, pour provoquer ainsi un influx de la Lumière infinie ? Ou pour provoquer la séparation du bien et du mal en s'écartant du mal, etc. ?

6 ב אך הענין יובן ע"פ מה שכתוב בזהר כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין.

2. Mais la question se comprendra à la lumière de ce qui est écrit dans le Zohar : « Lorsque la sitra a'hra (l'autre côté) est soumise, la gloire du Saint béni soit-Il s'élève dans tous les mondes. »

דהנה ידוע שיש שני בחי' בכללות ההשתלשלות העולמות והם הנק' עגולים ויושר והם ג"כ בחי' נפש ורוח כידוע.

Car il est connu que, dans l'ensemble de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), il existe deux niveaux, appelés Iggoulim (Cercles) et Yosher (Verticalité) ; ils correspondent également aux niveaux de Nefech et de Roua'h, comme on le sait.

7 וההפרש ביניהם הוא דבחי' עגולים האורות הם כלולים שם בהתכללות בבחי' העלם מבלי התחלקות לפרטי פרטיות בבחי' גילוי ועל כן נקרא בחי' עגולים כמו שהעיגול הוא בהשוואה אחת ואין בו התחלקות כו'.

La différence entre eux est que, dans le niveau des Iggulim, les lumières sont incluses les unes dans les autres, à l'état caché, sans se diviser en détails infimes qui se manifesteraient. C'est pourquoi ce niveau est appelé Iggulim : de même qu'un cercle présente une uniformité parfaite et ne comporte aucune division, etc.

8 ובחי' היושר הוא כשמתגלים האורות ומתחלקים לפרטי פרטיות להיות כלולים מיו"ד ויו"ד מיו"ד כו'. והמשל בזה הוא כמו העילה שמקיף את העלול וכוללו

Le niveau du Yosher est celui où les lumières se révèlent et se subdivisent en détails infimes, de sorte qu'elles comprennent dix, puis [chacun des] dix en comprend dix, etc. L'analogie est celle de la cause qui englobe l'effet et le comprend en elle :

דהיינו כמו עד"מ הרב שמשפיע שכל לתלמידו שכאשר צריך להשפיע השכל אליו מצטרך לירד ממדרגתו ולצמצם את שכלו לעיין על כלי השגת התלמיד כו'

c'est-à-dire, par analogie, comme un maître qui transmet une idée à son élève. Lorsqu'il doit lui transmettre cette idée, il lui faut descendre de son niveau et contracter son intellect, en tenant compte des réceptacles de compréhension de l'élève, etc.,

ומשפיע השכל לפי ערכו אכן בעצמות שכלו הרי הוא כולל כל שכל של התלמיד מראשו לסופו.

et il transmet l'idée à la mesure [de l'élève]. Pourtant, dans l'essence de son intellect, il comprend tout l'intellect de l'élève, depuis son commencement jusqu'à son terme.

9 וגם ההשפעה שמשפיע להתלמיד שהיא באמת כציור ואופן שכל של התלמיד הרי היא כלולה בשכל של הרב בסקירה אחת בלתי התחלקות לחלקים והנה גם אחר שנמשכה מהרב להתלמיד

Même l'influence qu'il transmet à l'élève, laquelle, en vérité, prend la forme et la mesure de l'intellect de l'élève, est incluse dans l'intellect du maître en un seul regard, sans se diviser en parties. Or, même après avoir été transmise du maître à l'élève,

הנה בתחלת השגתו אזי שכל התלמיד הוא מוקף עד"מ מאור אותו השכל ששופע לו מהרב ואור אותו השכל עודף על שכל התלמיד והשגתו ומקיפו מכל צד.

au début de sa compréhension, l'intellect de l'élève est, par analogie, entouré par la lumière de cette idée qui lui est communiquée par le maître ; la lumière de cette idée dépasse l'intellect et la compréhension de l'élève et l'entoure de toutes parts.

10 וביאור הענין היינו כי התלמיד בתחלת קבלתו השכל הנשפע לו אינו משיג השכל לעומקו עדיין

L'explication est la suivante : au début, lorsqu'il reçoit l'idée qui lui est transmise, l'élève n'en saisit pas encore la profondeur ;

דהיינו שהשגתו השכל הוא רק דרך כלל בלתי התחלקות לעמוד על כל חלקי השכל והסברו' [והסברות] כל דבר בפ"ע [בפני עצמו].

c'est-à-dire que sa compréhension de l'idée reste générale, sans distinction des différentes parties, de sorte qu'il ne peut pas encore saisir pleinement chacune de ces parties ni les explications de chaque point séparément.

11 ועיכ כללות אותו השכל הוא מקיף לשכל התלמיד בבחי' מקיף לבד עדיין ובלתי התחלקות. וזהו משל לבחי' ע"ס [עשר ספירות] דעגולים.

Ainsi, cette idée prise dans son ensemble enveloppe encore l'intellect de l'élève, uniquement à la manière d'une lumière enveloppante, sans division. C'est là une analogie du niveau des dix Séfirot d'Iggulim.

אמנם הנה אחר כך כשמתבונן התלמיד בשפע השכל וירד לעומקו וישיגו היטב אז יהיה אדרבה שכל מקיף לאותו שפע השכל שיכנס בו שפע השכל בבחי' אור פנימי ממש ששיגנו יפה

Mais ensuite, lorsque l'élève médite sur le flux de l'idée, en pénètre la profondeur et le saisit bien, c'est au contraire son intellect qui enveloppera ce flux de l'idée : celui-ci entrera en lui comme une véritable lumière intérieure, car il le saisira parfaitement,

וגם יעמוד על כל חלקי הסברות שבו כל אחד על מכוונה בפ"ע [בפני עצמו] ולא בדרך כלל לבד והוא עד"מ בחי' יושר

et il comprendra aussi pleinement toutes les parties des raisonnements qu'elle contient, chacune à sa place propre et séparément, et non pas seulement de manière générale. C'est là, par analogie, le niveau de Yosher,

שהוא בחי' או"פ [אור פנימי] [ועמ"ש עוד מענין לא קאים אינש אדעתיה דרביה עד ארבעים שנין בדרוש בגדי לבן דכה"ג [דכהן גדול] בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר].

qui est le niveau de la lumière intérieure (Or Pnimi). [Et voyez aussi ce qui est écrit au sujet de « L'homme ne saisit la pensée de son maître qu'au bout de quarante ans », dans le discours sur les vêtements blancs du Kohen Gadol (Grand Prêtre), dans le Biour sur « Car en ce jour Il fera expiation ».]

12 ולכן נקרא עגולים בחי' נפש ויושר הוא בחינת רוח שהוא מעלה ומדרגה עליונה מבחי' נפש ובא אחר כך וכענין מוחין דגדלות שבא אחר מוחין דקטנות

C'est pourquoi les Iggulim sont appelés le niveau de Nefech, et le Yosher, le niveau de Roua'h, qui est d'une qualité et d'un degré supérieurs au niveau de Nefech et vient ensuite, comme les mo'hin de maturité (mo'hin de-gadlout), qui viennent après les mo'hin immatures (mo'hin de-katnout) ;

וכמ"ש בזהר ח"ב [חלק ב'] צ"ד ב' בר נש כד אתיילד יהבין ליה נפשא כו' זכה יתיר יהבין ליה רוחא כו' (וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער עגולים ויושר ענף ג').

comme il est écrit dans le Zohar, partie II, 94b : « Quand une personne naît, on lui donne un Ne-fech, etc. Si elle mérite davantage, on lui donne un Roua'h », etc. (Et comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar Iggulim VeYosher, branche 3.)

והנה ממשל זה יוכן למשכיל למעלה ענין העגולים ויושר דבחי העגולים הוא שאורות עליונים הנמשכים מן המאציל ית' אינן נגלים עדיין בבחי גילוי

Or, à partir de cette analogie, celui qui comprend saisira la notion des Iggulim et du Yosher dans les mondes supérieurs. Le niveau des Iggulim consiste en ce que les lumières supérieures émanant de l'Émanateur, béni soit-Il, ne sont pas encore manifestes dans un état de révélation ;

רק הם בבחי העלם והם כלולים יחד בלתי התחלקות לפרטיות להיות דבר בפני עצמו כח החכמה בפ"ע [בפני עצמו] וכח החסד בפ"ע [בפני עצמו] כו'

elles sont seulement dans un état de dissimulation, et sont incluses ensemble, sans être divisées en éléments particuliers [de manière que chacune soit] une entité en soi : la puissance de 'Hokhma en soi et la puissance de 'Hessed en soi, etc. ;

אלא הם כלולים ומוקפים יחד בהשוואה אחת והיינו מפני שאינו בבחי גילוי רק בבחי העלם.

elles sont plutôt incluses et entourées ensemble dans une uniformité unique. Cela tient au fait qu'elles ne sont pas dans un état de révélation, mais seulement dans un état de dissimulation.

ובחי יושר הוא בחי האורות כשהם יורדים ומתגלים שאז הם בבחי התחלקות כל ספי' [ספירה / ספירות] בפ"ע [בפני עצמו] החכמה מיוחדת בכלי בפ"ע [בפני עצמו] והבינה בפ"ע [בפני עצמו] והיינו מפני שנתלבשו בכלים ונמשכו בבחי גילוי כו'

Le niveau du Yosher est celui des lumières lorsqu'elles descendent et se révèlent ; elles sont alors dans un état de division, chaque Séfira en soi : 'Hokhma distincte, dans un réceptacle qui lui est propre, et Bina en soi. Cela tient au fait qu'elles se sont revêtues dans des réceptacles et ont été attirées dans un état de révélation, etc.

(וגם הם בבחי' התכללות שמתכללים זה עם זה כמו אברי האדם שאע"פ [שאף על פי] שהן רמ"ח אברים מכל מקום מתקשרים זה עם זה שגידי המוח יש ברגל כו')

(Elles sont aussi dans un état d'inclusion mutuelle, car elles sont incluses l'une dans l'autre, comme les membres d'une personne : bien qu'elle ait deux cent quarante-huit membres, ceux-ci sont néanmoins liés les uns aux autres, car les nerfs du cerveau se trouvent jusque dans le pied, etc.,

והרי הן אדם אחד ועמ"ש בפ' נח בדרוש דור הפלגה בענין ההפרש בין נקודים לברודים ועמ"ש בפ' שמות ע"פ מי שם פה לאדם).

et ils forment ainsi une seule personne. Voyez ce qui est écrit dans la paracha de Noa'h, dans le discours sur la génération de la Dispersion, à propos de la différence entre les Nekoudim et les Beroudim ; et voyez ce qui est écrit dans la paracha de Chemot, sur le verset : « Qui a donné une bouche à l'homme ? »)

והנה שני בחינות הללו עיגולים ויושר הם נמצאים בכל העולמות מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין

Or, ces deux niveaux, les Igoulim et le Yosher, se trouvent dans tous les mondes, depuis le sommet de tous les degrés jusqu'à leur terme :

דהיינו לפני אצילות ובאצילות עד בחי' עשר ספירות דעגולים דעשיה וע"ס [ועשר ספירות] דיושר דעשיה וכללות ענינם הוא כנ"ל שהעגולים המה האורות כשהם נעלמים וכלולים בהתכללות מבלי התחלקות כו'.

c'est-à-dire avant le Monde d'Atsilout (Émanation) et dans Atsilout, jusqu'au niveau des dix Séfirot des Igoulim du Monde d'Assiya (Action) et des dix Séfirot du Yosher d'Assiya. Leur expression générale est celle qui a été exposée plus haut : les Igoulim sont les lumières lorsqu'elles sont cachées et incluses les unes dans les autres, sans division, etc.

13 ומהם הוא שנמשכו כל ההעלמות וההסתרות שנעלם ונסתר בחי' חיות האלקות היורד להחיות הנבראים ואינו נתגלה לנבראים רק בצמצום כו'.

C'est d'eux que proviennent tous les voiles et toutes les dissimulations, par lesquels la force vitale divine qui descend pour donner vie aux êtres créés est voilée et dissimulée, et ne se révèle aux êtres créés que par le tsimtsoum (contraction), etc.

וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שיש בחי' היכלות למעלה יש היכלות דאהוי"ר [דאהבה ויראה] ויש היכלות הרצון וכללות ענין ההיכל הוא שמעלים את בחי' האור והחיות ומסתירו שלא יתגלה לנבראים

Comme il est écrit dans Etz Chaim, il existe en haut des palais (héikhalot) : il y a des palais de l'amour et de la crainte, et des palais de la volonté. En général, un palais a pour fonction de dissimuler la lumière et la force vitale, et de les voiler afin qu'elles ne se révèlent pas aux êtres créés

כמו שהוא בעצמו אלא מתצמצם כפי שיעור יכולת כלי הנברא להכיל אורו שאילו היה מתגלה יותר מכדי המדה היה מתבטל ממציאותו לגמרי.

telles qu'elles sont en elles-mêmes ; au contraire, elles se contractent selon la mesure de la capacité du réceptacle de l'être créé à contenir Sa lumière. Car, si celle-ci se révélait au-delà de cette mesure, [l'être créé] serait entièrement annulé et cesserait d'exister.

14 וכדי להיות התהוות בחי' אהבה מוגבלת בנבראים שהוא בחי' מחנה מיכאל וכן יראה מוגבלת במחנה גבריאל כו'

Pour qu'apparaisse chez les êtres créés un amour limité, qui correspond au niveau du camp de Mikhaël, et de même une crainte limitée dans le camp de Gavriel, etc.,

מבחי' האור והחיות הנמשך מאור א"ס ית' שהוא בלתי מוגבל הוא דווקא ע"י צמצום והעלם האור כידוע.

à partir de la lumière et de la force vitale qui émanent de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, laquelle est sans limite, cela ne peut se faire que par une contraction et une dissimulation de la lumière, comme on le sait.

והצמצום שמצמצם את האור להיות ממנו התהוות אהבה מוגבלת הוא הנק' בחי' היכל האהבה כלומר שהוא ההעלם הגורם המשכת האהבה כו'.

La contraction qui contracte la lumière afin qu'un amour limité puisse en naître est appelée le niveau du palais de l'amour ; autrement dit, c'est la dissimulation qui provoque l'émanation de l'amour, etc.

וכן עד"ז בהיכל הרצון כו' וכו' (וע' מ"ש בפ' וישב בד"ה שיר המעלות כו' היינו כחולמים בענין אלביש שמים קדרות שמים הם העגולים הם מלובשים בבחי' קדרות כו' שהוא העלם והסתר כו' ע"ש).

De même, le palais de la volonté, etc., comme on le sait. (Voyez aussi ce qui est écrit dans la parasha de Vayéchev, dans le discours commençant par « Cantique des degrés... nous étions comme des rêveurs », au sujet de « Je revêts les cieus de ténèbres » : les cieus sont les Iggulim, et ils sont revêtus du niveau des ténèbres, etc., c'est-à-dire de la dissimulation et du voilement, etc. ; voyez là-bas.

ועד"ז יש לפרש ענין השראת והתלבשות העגולים בהיכלות וע' בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ד ה' ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות ובד"ה מזמור שיר חנוכת הבית בענין מזון לבוש בית).

Dans le même esprit, on peut expliquer la présence et l'enveloppement des Iggulim dans les palais. Voyez aussi Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitres 4 et 5 ; ainsi que ce qui est écrit dans le discours commençant par « Qu'on apporte des vêtements royaux », et dans celui commençant par « Psaume, chant pour l'inauguration de la Maison », au sujet de la nourriture, du vêtement [et] de la maison.)

וכן עד"ז בחי' הכלים הם מגבילים את האורות ומעלימים אותם שלא יתגלו כמו שהם אלא יהיו נגבלים בתוכם ושיהיה התגלות החיות רק הארה מועטת

De même, les réceptacles limitent les lumières et les dissimulent, afin qu'elles ne se révèlent pas telles qu'elles sont, mais soient limitées en leur sein, et que seule une faible lueur de la force vitale se révèle ;

והיינו בכדי להיות התהוות הנבראים שהם מוגבלים כידוע ושרש כל השרשים להעלמות אלו הוא מבחי' עיגולים וכנ"ל

et cela afin que les êtres créés, qui sont limités, puissent apparaître, comme on le sait. Or, la racine de toutes les racines de ces dissimulations provient du niveau des Iggulim, comme indiqué plus haut.

(ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער מ"א פ"ה במש"ש [במה שכתוב שם] לזה צריך שנודיעך ענין הלבושים וההיכלות מה ענינם כו' ע"ש).

(Voyez Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 5, à propos de ce qui y est écrit : « À cette fin, nous devons vous faire connaître la nature des vêtements et des palais, ce qu'ils sont », etc. ; voyez là-bas.)

והנה אעפ"י [אף על פי] שהעלמות אלו הם בודאי מבחי' קדושה עליונה כי המכוון בצמצום זה הוא כשביל שיתהוו הנבראים וכמבואר במ"א בפי'

Or, bien que ces dissimulations relèvent certainement du niveau de la sainteté supérieure, car le but de cette contraction est que les créatures viennent à l'existence, comme il est expliqué ailleurs au sujet de

כי הוי"ה הוא האלקים שהצמצום דשם אלקים הוא עצמו בחי' הוי' כו' עכ"ז [עם כל זה] בריבוי ההשתלשלות עד שנמשך בעגולים דעשיה שמהם נתהוו שמים וארץ הגשמיים

«Havaya est Elokim»: la contraction associée au Nom Elokim est elle-même du niveau de Havaya, etc. Néanmoins, à travers le vaste enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), jusqu'à ce que cela soit prolongé dans les Iggoulim du Monde d'Assiya (Action), desquels vinrent à l'existence les cieux et la terre physiques,

שהם מבחי' העגולים וכנראה בעליל שהשמים הם עגולים בטבען וכן כדור הארץ הוא עגול (וגם יסוד הרוח שבארץ הוא מבחי' עגולים)

qui relèvent du niveau des Iggoulim, comme on le voit clairement : les cieux sont ronds par nature, et de même le globe terrestre est rond (et l'élément de l'air qui se trouve sur la terre relève lui aussi du niveau des Iggoulim),

הנה בריבוי ההשתלשלות נתהווה מזה צמצום גמור והעלם גדול שנתעלם בחי' כח האלקי המחיה את העולם ונתלבש בלבושים רבים ועצומים כי עולם הוא מלשון העלם כנודע.

à travers le vaste enchaînement descendant des mondes, il en résulta une contraction complète et une grande dissimulation : la force divine qui donne vie au monde fut dissimulée et revêtue de nombreux vêtements puissants, car olam (monde) dérive du terme helem (dissimulation), comme on le sait.

ושרש כל השרשים להעלים זהו מבחי' ההעלם דעגולים העליונים שהאור מתעלם בהם ואינו מתגלה שמזה נמשך באצילות להיות הכלים מכסים על האורות ומעלימים אותם שיהיה גילוי

Et la racine de toutes les racines de la dissimulation se trouve dans le niveau de la dissimulation des Iggoulim supérieurs, dans lesquels la lumière est cachée et n'est pas révélée. De là découle, dans le Monde d'Atsilout (Émanation), le fait que les réceptacles recouvrent les lumières et les dissimulent, de sorte que la révélation de

החיות מוגבל בתוכם בגבול שמזה הוא הגורם שבריו השתלשלות יהיה בחינת העלם גמור שיתעלם הכח האלקות ויתלבש בלבושים רבים עד שיהיה נראה כאלו העולם הוא יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] (וכמ"ש מזה בסש"ב [בספר של בינונים] פרק כ"א כ"ב):

la force vitale soit limitée en eux, à l'intérieur de limites. C'est ce qui entraîne qu'à travers le vaste enchaînement descendant des mondes, il y ait une dissimulation complète : la force divine est cachée et revêtue de nombreux vêtements, jusqu'à ce qu'il semble que le monde soit un être existant (yech), une chose indépendante. (Et comme il est écrit à ce sujet dans Sefer Shel Beinonim, chapitres 21 [et] 22.)

15 ג והנה באתערותא דלתתא הוא אתערותא דלעילא ע"י שהאדם מעמיק ונותן דעת ולב לראות איך שהקב"ה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית.

3. À présent, par un éveil d'en bas, il y a un éveil d'en haut, lorsqu'une personne approfondit sa réflexion et applique son esprit et son cœur à voir comment le Saint béni soit-Il renouvelle l'œuvre de la Création chaque jour, constamment.

וכמ"ש וידעת היום וגוי וכולא קמיה כלא חשיב ממש ומה שהעולם נדמה ליש ודבר הוא מצד ההעלם וההסתר שמתעלם הכח האלקות

Comme il est écrit : « Sache aujourd'hui », etc. ; et « tout est véritablement considéré comme rien devant Lui ». Si le monde semble être un existant et une chose, c'est en raison de la dissimulation et de l'occultation qui cachent la puissance divine ;

אבל באמת אין עוד מלבדו כו' נמצא שהוא פועל שיועבר הצמצום וההעלם שמתעלם הכח האלקות ולהיות מתגלה בבחינת גילוי.

mais, en vérité, « il n'y a rien d'autre que Lui », etc. Il s'ensuit que l'homme provoque la levée du tsimtsoum et de l'occultation qui cachent la puissance divine, afin qu'elle se révèle dans un état de révélation.

16 ובאתעדל"ת [ובאתערותא דלתתא] זו גורם אתערותא דלעילא שגם למעלה לא יהיו בחי' הכלים מעלימים את האורות ומגבילין אותן ושיהיו בוקעין ומתגלילין למטה כמו שהם ממש ולא יהי' [יהיה] בחי' ההסתרות והצמצומים כו'.

Et par cet éveil d'en bas, il suscite un éveil d'en haut : là-haut aussi, les réceptacles ne voileront pas les lumières et ne les limiteront pas, et [les lumières] perceront et se révéleront ici-bas telles qu'elles sont réellement, sans qu'il y ait voilements ni contractions, etc.

והיינו כמו שיהיה לעתיד לבא דכתיב ונגלה כבוד הוי' וגו' שלא יסתיר העולם על אור קדושתו ב"ה

Cela ressemble à ce qui se produira dans les temps futurs, comme il est écrit : « La gloire de Ha-vaya sera révélée », etc. : le monde ne voilera pas la lumière de Sa sainteté, béni soit-Il ;

וכמו שהיה לפני החטא שהיה העולם מזוכך ביותר עד שלא היה מסתיר כלל על גילוי אלקותו ית'

שהרי אדה"ר [אדם הראשון] גם כשהיה מלובש בגוף השיג בג"ע [בגן עדן] סודות התורה כו'

et à ce qui existait avant la faute, lorsque le monde était extrêmement raffiné, au point de ne voiler en rien la révélation de Sa divinité, qu'Il soit béni. En effet, Adam, le premier homme, même revêtu d'un corps, saisissait les secrets de la Torah dans le Gan Eden, etc.

וגם כללות השתלשלות העולמות היה מזוכך ביותר משהם עתה שאור א"ס היה מתגלה בהם ביותר

וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת דמה שכעת נק' בחי' ז"א דאצילות היה אז מדרגה זו בבחי' עולם

הבריאה

L'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), dans son expression générale, était lui aussi bien plus raffiné qu'à présent, de sorte que la Lumière infinie (Or Ein Sof) s'y révélait davantage. Comme il est écrit dans Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, ce qui est aujourd'hui appelé le niveau de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) du Monde d'Atsilout (Émanation) se trouvait alors au niveau du Monde de Béria (Création).

והרי בחי' הבריאה דעתה הרי הוא רחוק מאד בערך מז"א דאצילות שהרי בחי' אצילות הוא בחי'

אלקות והוא כח מכחותיו ואור א"ס שורה בו בתכלית הגילוי משא"כ בריאה היא יש מאין כו'

Or, le niveau de Béria tel qu'il existe aujourd'hui est très éloigné, par son rang, de Zeir Anpin d'Atsilout. Car le niveau d'Atsilout est de l'ordre de la divinité ; il est une puissance parmi Ses puissances, et la Lumière infinie y réside avec une révélation absolue. Béria, en revanche, est quelque chose issu du néant, etc.,

והם נבראים נפרדים ומחודשים מאין ליש והם בעלי גבול וכנודע ובחטא אדם הראשון הוא שנתגשמו

העולמות להיות אור א"ס מאיר בהם ע"י העלם וצמצום עד שבעה"ז [שבעולם הזה] הגשמי אור א"ס מוסתר

בהם בתכלית כנ"ל.

et ses êtres sont des créatures séparées, nouvellement amenées à l'existence à partir du néant, et limitées, comme on le sait. C'est la faute d'Adam, le premier homme, qui rendit les mondes matériels : la Lumière infinie y brille dès lors au moyen d'un voilement et d'une contraction, jusqu'à ce que, dans ce monde matériel, la Lumière infinie y soit entièrement dissimulée, comme mentionné plus haut.

17 וכאשר למטה נעשה אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] דהיינו העברת הצמצום וההסתרה שיהיה בחי' גילוי אלקות כנפש האדם על ידי זה נעשה למעלה גם כן גילוי אלקות שלא יהיו בחי' כלים המסתירים את האורות כו'.

Et lorsque, en bas, se produit la soumission de la sitra a'hra (l'autre côté), c'est-à-dire la levée du tsimtsoum (contraction) et de la dissimulation, de sorte que la divinité se révèle dans l'âme de l'homme, il se produit alors, par cela, une révélation de la divinité également en haut, si bien que les réceptacles ne dissimulent pas les lumières, etc.

18 וז"ש [וזהו שכתוב] והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני הוי"ה. ולכאורה אין זה טעם שלפי שהוא ית' קדוש צריכים ישראל להיות ג"כ קדושים.

Et tel est [le sens de] ce qui est écrit : « Vous vous sanctifierez et vous serez saints, car Moi, Havaya, Je suis saint. » À première vue, cela ne constitue pas une raison : parce qu'Il est saint, béni soit-Il, Israël devrait lui aussi être saint.

אך הענין בפ"י והתקדשתם כמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] קדש את עצמך במותר לך דהיינו להיות אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] שלא יסתירו השמים והארץ וכל

Mais voici ce qu'il en est : le sens de « Vous vous sanctifierez » est celui qu'ont donné nos Sages de mémoire bénie : « Sanctifie-toi dans ce qui t'est permis. » Cela signifie qu'il y ait soumission de la sitra a'hra (l'autre côté), afin que le ciel, la terre et tout

גשמיות העולם על אור קדושתו ית' ועי"ז יהיה למעלה ג"כ קדוש אני הוי" כו' דקדוש הוא לשון הבדלה כנודע.

ce qui est matériel dans le monde ne dissimule pas la lumière de Sa sainteté, béni soit-Il. Par cela, il y aura aussi, en haut, « Moi, Havaya, Je suis saint », etc., car kadosh (saint) exprime la séparation, comme on le sait.

19 והיינו שיהיה בחי' גילוי עצמות אלקותו ית' שלמעלה מצמצום הכלים שמגבילים האורות כי באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא כנ"ל.

C'est-à-dire qu'il y aura une révélation de l'essence même de Sa divinité, béni soit-Il, qui est au-dessus du tsimtsoum des réceptacles limitant les lumières ; car par un éveil d'en bas vient un éveil d'en haut, comme mentionné précédemment.

וזהו ענין המאמר בזוה"ק [בזוהר הקדוש] כד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] לתתא אסתלק יקרא דקב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין דהיינו ע"י דאתכפיא סט"א [סטרא אחרא] שהועבר הצמצום וההסתרה דשמים וארץ הגשמיים ע"י אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין

C'est là le sens de l'enseignement du saint Zohar : « Lorsque la sitra a'hra est soumise ici-bas, la gloire du Saint béni soit-Il s'élève dans tous les mondes. » Autrement dit, lorsque la sitra a'hra est soumise, le tsimtsoum et la dissimulation des cieus et de la terre matériels sont supprimés ; par là, « la gloire du Saint béni soit-Il s'élève dans tous les mondes » :

דהיינו שגם למעלה מת גלים האורות ובוקעים דרך הכלים כנ"ל ואסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין הם עלמין סתימין ועלמין דאתגלין

c'est-à-dire que, là-haut aussi, les lumières sont révélées et percent les réceptacles, comme mentionné précédemment. Et « la gloire du Saint béni soit-Il s'élève dans tous les mondes » : il s'agit des mondes cachés et des mondes révélés.

וזהו המכוון בתורה ומצות שגורמים ע"י השראת אור א"ס דהיינו כנ"ל דכד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] בסור מרע ועשה טוב

Tel est le dessein de la Torah et des mitsvot : elles suscitent ainsi la résidence de la Lumière infinie (Or Ein Sof). C'est-à-dire, comme mentionné précédemment, lorsque la sitra a'hra est soumise par « Éloigne-toi du mal et fais le bien »,

אזי באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא שיהיה למעלה העברת כל ההעלמות המעלימים את גילוי אור וחיות כו'

alors, par un éveil d'en bas, vient un éveil d'en haut, de sorte que là-haut aussi soient supprimées toutes les dissimulations qui empêchent la révélation de la lumière et de la force vitale, etc.,

עד שגם צמצום הכלים המגבילים את האורות ומסתירים אותו יועבר ג"כ שיהיו האורות בוקעים ומתגלים למטה כנ"ל (ועמ"ש בפי חקת ע"פ ע"כ יאמרו המושלים באו חשבון כו').

jusqu'à ce que même le tsimtsoum des réceptacles, qui limitent les lumières et les dissimulent, soit lui aussi supprimé, afin que les lumières percent et soient révélées ici-bas, comme mentionné précédemment. (Voir également ce qui est écrit dans la paracha 'Houkat, à propos du verset « C'est pourquoi les gouvernants disent : "Venez à 'Hechbon" », etc.)

ועתה יובן ג"כ שרש ענין קיום המצות בארץ ישראל דוקא וכמ"ש לעשות בארץ כו'. כי

À présent, on comprendra également la raison profonde pour laquelle les mitsvot doivent être accomplies précisément en Terre d'Israël, comme il est écrit : « pour accomplir dans le pays », etc. Car

הנה כתיב בה בא"י [בארץ ישראל] ארץ אשר היא זבת חלב ודבש. פי' לשון זבת הוא לשון מפעיל שעושה להיות זב חלב ודבש.

il est écrit à son sujet, à propos de la Terre d'Israël : « un pays qui ruisselle de lait et de miel ». Le terme « ruisselle » exprime une action causative : elle fait ruisseler le lait et le miel.

20 והענין הוא כי חלב ודבש הם בחי' כללות השתלשלות ע"ס [עשר ספירות] שהם בחי' מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם

ב"ן] שהם חסדים וגבורות חלב הוא בחי' חסדים ודבש הוא בחי' גבורות

L'explication est la suivante. Le lait et le miel correspondent à l'expression générale et collective de l'enchaînement descendant des dix Séfirot, qui sont les niveaux des [Noms] MaH et BaN, c'est-à-dire les 'Hassadim (bontés) et les Guevourot (rigueurs) : le lait correspond aux 'Hassadim, et le miel aux Guevourot.

כי דבש נק' דין דגדלות כנודע שלכך נאמר כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו כו'.

Car le miel est appelé « le jugement de la maturité » (din de-gadlout), comme on le sait ; c'est pourquoi il est dit : « Car vous ne brûlerez ni levain ni miel », etc.

ושניהם הן בחי' מוחין דגדלות חלב הוא בחי' מוחין דגדלות דחסדים וכמשל חלב האם שמגדל את הולד וממשיך בו שכל כו'.

Tous deux correspondent à l'intellect de maturité (mo'hin de-gadlout) : le lait correspond à l'intellect de maturité des 'Hassadim, comme dans l'analogie du lait maternel, qui fait grandir l'enfant et fait pénétrer en lui l'intellect, etc.

וכך למעלה הוא בבחינת בינה שמגדלת אברים דז"א ע"י השפעת השכל והוא הנק' בחינת חלב דאימא. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] עשה להדדים במקום בינה כו'.

De même, en haut, c'est le niveau de Bina (compréhension), qui fait croître les membres du Zeir Anpin (les attributs émotionnels) en leur transmettant l'intellect ; c'est ce qu'on appelle le niveau du lait d'Imma. Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Il lui fit les seins à l'endroit de Bina », etc.

ובע"ח [ובעץ חיים] (שער הכללים ספ"ג [סוף פרק ג']) **מבואר ג"כ בענין אלדיד** [אלדד] **ומידיד** [ומידד] **שהם שני דדים**
דאימא שמהם יוצא החלב לז"א לגדלו כו' (ועמ"ש בפ' ויחי ע"פ חכלילי כו' ולבן שנים מחלב).

Et dans Etz Chaim (Sha'ar HaKelalim, fin du chapitre 3), il est également expliqué, à propos d'El-dad et de Meidad, qu'ils sont les deux seins (dadim) d'Imma, d'où le lait s'écoule vers le Zeir Anpin pour le faire grandir, etc. (Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Vayé'hi, sur le verset « Rouge de regard », etc., « et blanc de dents grâce au lait ».)

ודבש הוא בחי' מוחין דגדלות דגבורות שהרי נקי דין דגדלות והיינו שהם בחינת גילוי האורות היפך
בחי' הצמצום של הכלים כו'

Et le miel correspond à l'intellect de maturité des Guevourots, car il est appelé « le jugement de la maturité ». C'est-à-dire qu'ils correspondent à la révélation des lumières, à l'opposé de la contraction des réceptacles, etc.

(וע' פע"ח [פרי עץ חיים] שער כוונת השופר ספ"א [סוף פרק א'] בענין דבש ועמ"ש בפ' תבא ע"פ היום הזה ה'
אלקיך מצוך וכו').

(Voir aussi Pri Etz Chaim, Sha'ar Kavanas HaShofar, fin du chapitre 1, à propos du miel ; et voir ce qui est écrit dans la paracha Ki Tavo, sur le verset « En ce jour, Havaya, ton Dieu, t'ordonne », etc.)

וזהו ענין זבת חלב ודבש שהם מוחין דגדלות שהוא היפך ההעלם והצמצום שהוא בחי' מוחין דקטנות
כו'

Tel est le sens de « ruisselant de lait et de miel » : ils correspondent à l'intellect de maturité, qui est l'opposé de la dissimulation et de la contraction, lesquelles correspondent à l'intellect d'immaturité (mo'hin de-katnout), etc.

ומזה נמשך גם בגשמיות שיהיה החלב נוטף מן העזים ומן התאנים כו'. והוא מחמת סיבת בקיעת
האורות את הכלים למעלה כנ"ל.

De là découle aussi, dans la matérialité, que le lait goutte des chèvres et [le miel] des figues, etc. Cela est dû à la cause que constitue la percée des lumières à travers les réceptacles, en haut, comme mentionné précédemment.

וזהו כללות ענין מצות דכניסת א"י [ארץ ישראל] לקיים שם התהומ"צ [התורה והמצות] דכתיב לעשות בארץ כו'. ופ"י לעשות הוא לתקן כמו ועשתה את צפרניה ותרגמו ותתקן כו'.

Tel est le sens général de la mitsva d'entrer en Terre d'Israël : y accomplir la Torah et les mitsvot, comme il est écrit : « faire dans le pays », etc. Le sens de « faire » est « rectifier » (letaken), comme dans « elle fera ses ongles », que le Targoum traduit par « elle rectifiera », etc.

והיינו לתקן בארץ שיהיה בחי' ארץ זבת חלב כו' שיבקעו האורות את הכלים ויתגלו למטה ע"י קיום התורה ומצות שיקיימו בא"י [בארץ ישראל] דבאתערותא דלתתא אתערותא דלעילא כנ"ל:

Il s'agit donc de rectifier le pays, afin qu'il ait le niveau d'« un pays ruisselant de lait », etc. : les lumières perceront les réceptacles et se révéleront en bas grâce à l'accomplissement de la Torah et des mitsvot qu'ils accompliront en Terre d'Israël ; car un éveil d'en bas suscite un éveil d'en haut, comme mentionné précédemment.

21 ד ואחר כל הנ"ל יובן ג"כ ענין המעשה דמרגלים שלא רצו ליכנס לא"י [לארץ ישראל] מפני ששרשם הוא מבחי' לאה עולם המחשבה כו'

4. Après tout ce qui précède, l'épisode des explorateurs s'éclaire également : ils ne voulaient pas entrer en Terre d'Israël parce que leur racine se situe au niveau de Léa, le Monde de la Pensée, etc.

(כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער הארת המוחין פ"א) וטענו למה צריכים לירד בבחי' עולם הדבור שהוא בחי' מל' דאצילות סוף כל דרגין כו'

(comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar Hearas HaMochin, chapitre 1). Ils objectaient : pourquoi devons-nous descendre au niveau du Monde de la Parole, qui est le niveau de Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation), la fin de tous les niveaux, etc.,

בכדי לקיים שם התורה ומצות בדבור ובמעשה שע"י יהיה בחי' גילוי אור א"ס שיבקעו האורות כו' afin d'y accomplir la Torah et les mitsvot par la parole et par l'action, de sorte que, par cela, se produise une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), et que les lumières percent, etc. ?

הלא זה אפשר לקיים גם ע"י התורה ומצות ברוחניות ולא בעשייה גשמיות דהיינו כי גם בעולם המחשבה יש כל פרטים הנמצאים בדבור ובמעשה מאחר שהדבור נמשך מן המחשבה.

Cela ne peut-il pas aussi s'accomplir par la Torah et les mitsvot dans la spiritualité, sans action matérielle ? Autrement dit, dans le Monde de la Pensée aussi se trouvent tous les détails présents dans la parole et dans l'action, puisque la parole découle de la pensée.

22 וא"כ כל מצוה ומצוה שמקיים בדבור או במעשה גשמיות יכול הוא לקיימה ברוחניות בבחינת מחשבה. ועי"ז יהיה ג"כ למעלה בחי' גילוי אור א"ס כו'.

Si tel est le cas, chaque mitsva que l'on accomplit par la parole ou par un acte matériel, on peut aussi l'accomplir spirituellement, au niveau de la pensée ; et par là se produira également, en haut, une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), etc.

וכדוגמא שאמרו באברהם קיים אברהם את כל התורה כולה עד שלא ניתנה וא"א לומר שקיים כל התורה בפועל ממש

Comme dans l'exemple de ce qu'ils ont dit au sujet d'Avraham : «Avraham a accompli toute la Torah avant qu'elle ne soit donnée.» Il est impossible de dire qu'il a accompli toute la Torah dans la pratique effective,

שהרי יש כמה מצוות שלא היה אפשר לו לקיימם כלל. אלא שקיים אותם ברוחניות שהמשיך כל האורות עליונים הנמשכים ע"י המצוות כו'.

car il y a plusieurs mitsvot qu'il lui était absolument impossible d'accomplir. Il les a plutôt accomplies spirituellement, en faisant descendre toutes les lumières supérieures qui descendent par l'intermédiaire des mitsvot, etc.

23 וכמו כן היו סבורים המרגלים שיקיימו המצוות ברוחניות דהיינו בבחינת עולם המחשבה כו' ועל כן לא רצו ליכנס לארץ ישראל.

De même, les explorateurs pensaient qu'ils accompliraient les mitsvot dans la spiritualité, c'est-à-dire au niveau du Monde de la Pensée, etc. ; c'est pourquoi ils ne voulaient pas entrer en Terre d'Israël.

אך באמת היו מוטעים שהעיקר הוא לעשותם בארץ דוקא וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כמה תפלות התפלל משה ליכנס לא"י [לארץ ישראל] ושאלו וכי לאכול מפירותיה היה צריך אלא לקיים את המצוות התלוים בה

Mais, en vérité, ils se trompaient, car l'essentiel est de les accomplir précisément dans le Pays, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Combien de prières Moché a-t-il faites pour entrer en Terre d'Israël ! » Et l'on demanda : « Avait-il donc besoin de manger de ses fruits ? » C'était plutôt [pour] accomplir les mitsvot qui en dépendent.

והיינו שצריך להמשיך את האורות העליונים שיבקעו את הכלים כו' שאי אפשר לגרום המשכה זו אם לא ע"י מעשה דוקא ולא במחשבה כו'.

C'est-à-dire qu'il faut faire descendre les lumières supérieures afin qu'elles percent les réceptacles, etc. ; et il est impossible de provoquer cette descente autrement que par l'acte lui-même, et non par la pensée, etc.

24 והטעם הוא משום דסוף מעשה עלה במחשבה תחלה וכמאמר נעוץ תחלתן בסופן וכו' שכל דבר שהוא גבוה ומרומם יותר בעצם יתלבש דוקא בדבר היותר נמוך. וכענין מאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] די לחכימא ברמיזא כו'.

La raison en est que « la dernière action fut la première pensée », selon le dit : « Leur commencement est enchâssé dans leur fin », etc. Ainsi, ce qui est plus élevé et plus sublime par essence s'enveloppe précisément dans ce qui est le plus bas. Cela rejoint le dit de nos Sages, de mémoire bénie : « Pour un sage, une allusion suffit », etc.

דהיינו כשיש שכל עמוק מאד אשר א"א להסבירו לזולתו ע"י אותיות הדבור מגודל עמקותו אשר לא יכילו אותו אותיות הדבור ולא יהיה יכול להוגבל בהן עכ"ז [עם כל זה] יוכל להבינהו לזולתו ע"י רמז בתנועה גשמיות כו'.

C'est-à-dire que, lorsqu'il s'agit d'une idée très profonde, impossible à expliquer à autrui au moyen des lettres de la parole en raison de sa grande profondeur — car les lettres de la parole ne peuvent la contenir et elle ne peut être circonscrite par elles —, il est néanmoins possible de la faire comprendre à autrui par une allusion, au moyen d'un geste physique, etc.

25 ונמצא שיש יתרון לתנועה ורמיזה שהיא גשמיות יותר מאותיות הדבור שהם רוחניים בזה שדבר הגבוה יותר יתלבש בהם דוקא ולא בדבור כו'.

Il s'ensuit qu'un geste ou un signe, qui est physique, présente un avantage sur les lettres de la parole, qui sont spirituelles : la réalité supérieure s'enveloppe précisément dans le geste ou le signe, et non dans la parole, etc.

וכמו כן יובן למעלה שלהיות המשכה עליונה להיות גילוי בחינת מוחין דגדלות שיבקעו האורות את הכלים אי אפשר לעורר זה כ"א ע"י מעשה דוקא ולא ע"י בחינת המחשבה משום דנעוץ תחלתן בסופן כו'.

De même, on comprendra ce qu'il en est en haut : pour qu'une effusion supérieure se produise et révèle le niveau de l'intellect développé (mo'hin de gadlout), où les lumières percent les réceptacles, il est impossible de susciter cela autrement que par l'action précisément, et non par le niveau de la pensée, car « leur commencement est ancré dans leur fin », etc.

(ועיין במשנה פ"ב דיבמות דף ק"ד ע"ב כל דבר שהוא מעשה כו') וע"כ ביקש משה ליכנס לארץ דוקא

(Voir aussi la Michna, chapitre 12 de Yevamot, page 104b : « Toute chose qui est un acte », etc.) C'est pourquoi Moché demanda à entrer précisément dans le Pays.

(ועיין מ"ש בפ' ויצא ע"פ וללבן שתי בנות. ועמ"ש ע"פ ראשי המטות מענין יתרון בחי' המעשה דוקא משא"כ בבחי' מחשבה כו' ובד"ה מי מנה עפר יעקב כו' ועמ"ש ע"פ יביאו לבוש מלכות).

(Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Vayétsé, sur le verset « Et Lavan avait deux filles » ; voir également ce qui est écrit sur le verset « Les chefs des tribus », au sujet de l'avantage du niveau de l'action précisément, contrairement au niveau de la pensée, etc. ; ainsi que le discours commençant par « Qui a compté la poussière de Yaakov », etc. ; et voir ce qui est écrit sur le verset « Qu'on apporte un vêtement royal ».)

וזהו שכתוב טובה הארץ מאד מאד. פי' ב' פעמים מאד הם כנגד עלמין סתימין דלא אתגליין

C'est là le sens de ce qui est écrit : « Le Pays est très, très bon. » Les deux occurrences de « très » correspondent aux mondes cachés qui ne sont pas révélés,

שהם היכלות דא"א [דאבא ואימא] ועלמין דאתגליין שהם היכלות דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] כו'. שבשני מיני עולמות הללו בוקעים ויורדים ומתגלים האורות עליונים למטה.

qui sont les palais d'Abba et Imma ('Hokhma et Bina), et aux mondes révélés, qui sont les palais de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) et de Noukva (le féminin / Mal'hout), etc. Dans ces deux sortes de mondes, les lumières supérieures percent, descendent et se révèlent en bas.

26 ובכללות ענין גילוי ובקיעת האורות כנ"ל הוא ע"י המשכת בחינת הכתר עליון שהוא למעלה מגדר ההלבשה בכלים כו'.

De manière générale, la révélation et le jaillissement des lumières mentionnés plus haut s'opèrent par l'émanation du niveau de Kéter supérieur (la Couronne), qui échappe aux limites de l'enveloppement dans les réceptacles, etc.

וזהו שכתוב אם חפץ בנו הו' חפיצה הוא בחינת פנימית הכתר שהוא בחינת הטעם והענג שיש ברצון כו'.

C'est le sens de ce qui est écrit : « Si Havaya nous agréee » : l'agrément (hafetsa) est le niveau de la dimension intérieure de Kéter, qui est le niveau du goût et du plaisir présents dans la volonté, etc.

ורצון הוא בחינת חיצונית הכתר וכמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון כו'. וכאן הוא אומר אם חפץ בנו הו'

La volonté (ratson), quant à elle, est le niveau de la dimension extérieure de Kéter, comme il est écrit dans le discours qui commence par « Et j'étais auprès de Lui comme une nourricière », etc. Or, ici, il est dit : « Si Havaya nous agréee » :

דהיינו שיתגלה פנימיות הכתר שהוא למעלה מגדר ההלבשה בכלים שעיי"ז יהיה ג"כ למטה בקיעת האורות כו'

C'est-à-dire que la dimension intérieure de Kéter, qui échappe aux limites de l'enveloppement dans les réceptacles, se révélera ; ainsi, les lumières jailliront également en bas, etc.

(וע' בזהר פ' שלח דק"ס סע"א [סוף עמוד א]) וכל זה הוא ע"י שטובה הארץ כו' משום דנעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן.

(Voir le Zohar, paracha Chela'h, p. 160, fin du côté a.) Tout cela s'accomplit par « le pays est bon », etc., car « leur commencement est enfoncé dans leur fin, et leur fin dans leur commencement ».

ויוכן זה עוד עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בת"א [בתורה אור] פ' מקץ סד"ה רני ושמחי בת לא זו מחבבה עד שקראה בתי כו'

Cela se comprendra davantage à la lumière de ce qui est écrit dans Torah Ohr, paracha Mikets, à la fin du discours qui commence par « Chante et réjouis-toi, fille » : « Il ne cessa de la chérir jusqu'à ce qu'Il l'appela "Ma fille", etc.,

עד שקראה אמי כו' ולע"ל [ולעתיך לבוא] כתיב רני ושמחי בת שבחינת בת תתעלה ביתר שאת ולהיות אשת חיל עטי"ב [עטרת בעלה] עכ"ל [עד כאן לשונו].

jusqu'à ce qu'Il l'appela "Ma mère", etc. Et, au sujet du temps à venir, il est écrit : "Chante et réjouis-toi, fille", car le niveau de "fille" s'élèvera à une hauteur sans pareille et deviendra "une femme vaillante, couronne de son époux" », fin de citation.

27 והנה בחינת בת זהו ענין ירושלים של מטה ובחינת אמי זהו ענין ירושלים של מעלה והיא בחינת עולם המחשבה בחינת ה' גדולה לאה אם הבנים כו'

Or, le niveau de la « fille » désigne la Jérusalem d'en bas, et le niveau de « ma mère » désigne la Jérusalem d'en haut, qui est le Monde de la Pensée, le niveau du grand hé, Léa, « la mère des enfants », etc.

והם רצו להמשיך הכל ע"י ירושמ"ע [ירושלים של מעלה] לבד אך באמת א"א להגיע לזה כ"א ע"י ירושמ"ט [ירושלים של מטה]

Ils voulaient tout faire descendre par la seule Jérusalem d'en haut ; mais, en vérité, il est impossible d'y parvenir autrement que par la Jérusalem d'en bas,

כי זה השער לה' והיא בחינת כעיר שחוכרה לה יחדו כו' לבחינת ירושמ"ע [ירושלים של מעלה] ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] נשבע הקב"ה שלא יכנס בירושמ"ע [בירושלים של מעלה] עד שיכנס בירושמ"ט [בירושלים של מטה].

car « telle est la porte vers Havaya », et elle est le niveau de « comme une ville unie ensemble », etc., avec le niveau de la Jérusalem d'en haut. C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : le Saint béni soit-Il jura qu'Il n'entrerait pas dans la Jérusalem d'en haut avant d'entrer dans la Jérusalem d'en bas.

28 ועוד זאת שהרי נאמר כי הנני בא ושכנתי בתוכך דוקא בבחינת ירושמ"ט [ירושלים של מטה] כו' שבחינת בת תתעלה ביתר שאת כנזכר לעיל

De plus, il est dit : « Car voici, Je viens et Je résiderai au milieu de toi » : précisément au niveau de la Jérusalem d'en bas, etc. ; car le niveau de la « fille » sera élevé à une hauteur incomparable, comme indiqué plus haut.

והיינו בבחינת קיום המצות במעשה גשמיות דוקא שנקרא בחינת עבד וע"ז דוקא נאמר הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד.

C'est-à-dire au niveau de l'accomplissement des mitsvot par des actes matériels précisément, qui est appelé le niveau du serviteur ; et c'est précisément à son sujet qu'il est dit : « Voici, Mon serviteur réussira ; il sera élevé et exalté, et très haut. »

וזהו טובה הארץ מאד מאד כמו בחי' וגבה מאד. ועוד י"ל [יש לומר] כי הנה מבואר בשל"ה [בשני לוחות הברית] ר"פ ויחי בענין מ"ש ג"פ [ג' פעמים] היכל ה' המה

Et c'est là « le pays est très, très bon », comme le niveau de « et très haut ». On peut encore dire : car il est expliqué dans le Shelah, au début de la paracha Vayé'hi, au sujet de ce qui est écrit trois fois : « Le Heikhal (Sanctuaire) de Havaya », « ceux-ci le sont »

(בירמיה ס"ז ד') וכן ארץ ארץ ארץ שמעי דבר ה' (שם סס"י [סוף סימן] כ"ב) נז' [נזכר] ג"פ [ג' פעמים] ארץ.

(dans Jérémie, chapitre 7, [verset] 4), et de même : « Terre, terre, terre, écoute la parole de Havaya » (là, fin du chapitre 22), où « terre » est mentionné trois fois :

כי גם למעלה באצילות יש ג"כ ירושמ"ט [ירושלים של מטה] וירושמ"ע [ירושלים של מעלה] שהם ה' תתאה וה' עילאה. והבחי' הג' זהו ירושמ"ט [ירושלים של מטה] ממש שבעש"י [שבעשים] הגשמיות בעוה"ז.

car même là-haut, dans le Monde d'Atsilout (Émanation), il y a également une Jérusalem d'en bas et une Jérusalem d'en haut, qui correspondent au hé inférieur et au hé supérieur ; et le troisième niveau est la Jérusalem d'en bas véritable, dans le Monde d'Assiya (Action) matériel, en ce monde.

והיינו כי המצות הם בשלשה בחינות מחדומ"ע [מחשבה דיבור ומעשה] כמ"ש לקמן בד"ה ועתה יגדל נא ובד"ה וישלח יהושע כו' מרגלים חרש.

C'est-à-dire que les mitsvot se répartissent en trois niveaux : pensée, parole et action, comme il est écrit plus loin, dans le discours commençant par « Et maintenant, je T'en prie, que la puissance soit grande », et dans le discours commençant par « Et Josué envoya », etc., « des espions, en secret ».

29 וזהו ענין ג' פעמים קדוש שממשיכים ע"ז מבחינת סכ"ע [סובב כל עלמין] לג' עולמות בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהן

Et voici le sens de la triple proclamation « Saint » : par elle, on fait descendre du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) vers les trois mondes : « Je l'ai créé, je l'ai formé, je l'ai aussi fait », qui sont

בחינת מחשבה ודבור ומעשה שהן הן ג' בחי' היכל הנ"ל והן הן ג"כ ג' בחינות תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] כמ"ש במ"א בד"ה כי ביום הזה יכפר.

les niveaux de la pensée, de la parole et de l'action; ceux-ci sont précisément les trois niveaux du Heikhal mentionné plus haut, et aussi les trois niveaux de la Torah, du service divin (avoda) et des actes de bonté (guemilout hassadim), comme il est écrit ailleurs, dans le discours commençant par «Car en ce jour, il fera expiation».

30 ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] שדור המדבר שהם בחינת ומדכרך נאווה רצו להמשיך בבחינת דבור ומחשבה שהם הם ירושמ"ט [ירושלים של מטה] וירושמ"ע [ירושלים של מעלה] שבעולם העליון היינו ה' תתאה וה' עילאה כנ"ל. אבל בבחינת זו הג' דארץ שלמטה לא רצו.

Selon cela, on peut dire que la génération du désert (midbar), qui correspond au niveau de «et ta parole (midbarekh) est belle», voulait faire descendre la vitalité dans les niveaux de la parole et de la pensée, qui sont Jérusalem d'en bas et Jérusalem d'en haut dans le monde supérieur, c'est-à-dire le hé inférieur et le hé supérieur, comme mentionné ci-dessus. Mais ce troisième niveau, celui de la terre d'en bas, elle ne le voulait pas.

31 והיינו דקסברו שיוכלו להמשיך ע"י ירושמ"ט [ירושלים של מטה] וירושמ"ע [ירושלים של מעלה] שבעולם העליון והיינו ע"י דבור ומחשבה לבד כנ"ל.

Cela signifie qu'ils pensaient pouvoir attirer l'effusion au moyen de Jérusalem d'en bas et de Jérusalem d'en haut du monde supérieur, c'est-à-dire par la parole et la pensée seules, comme indiqué plus haut.

אכן באמת עיקר כל ההמשכות הוא ע"י עשיה דוקא ועמ"ש מזה בד"ה מי מנה עפר יעקב בפ"י אף עשיתיו.

Mais, en vérité, l'essentiel de toute effusion s'opère précisément par l'action (Assiya). Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Qui a compté la poussière de Yaakov», à propos du sens de «Moi aussi, je l'ai faite».

ושם נתבאר דאף מרבה בחינה רביעית שלמעלה מכל הג' בחינות דבראתיו יצרתיו עשיתיו שבחינה זו נמשך ומתגלה ע"י העשיה דוקא. ויש לומר ג"כ שזהו ענין התגלות קדש העליון שלמעלה מבחינת ג"פ [ג' פעמים] קדוש בוי"ו.

Il y est expliqué que le mot « aussi » (af) vient inclure un quatrième niveau, supérieur aux trois niveaux de « Je l'ai créée, formée et faite », et que ce niveau est attiré et révélé précisément par l'action. On peut également dire que cela correspond à la révélation du Kodech supérieur (sainteté), qui dépasse le niveau des trois occurrences de Kadoch (saint), avec un vav.

ועמ"ש סד"ה שיניך כעדר הרחלים ואפ"ל [ואפשר לומר] ששלשה בחינות היכל הנ"ל זהו ג"כ ג' המדריגות דלא זו מחבבה עד שקראה בתי ואחותי ואמי וכו':

Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du discours qui commence par « Tes dents sont comme un troupeau de brebis ». On peut dire que les trois niveaux de Heikhal mentionnés plus haut correspondent également aux trois degrés de cette formule : « Il ne cessa de la chérir jusqu'à ce qu'Il l'appelle "Ma fille", "Ma sœur" et "Ma mère" », etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shelach/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak